

26.1.2022

Perustiedot	
Hankkeen (HE /asetus/strategia) nimi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi	HE laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain muuttamisesta
Toimielimen/strategian tyyppi	
VAHVA-numero	VN/1960/2022
Hankeikkuna-tunniste	LVM004:00/2022

Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä		
Hankkeen toimikausi	01/2022-12/2022	
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	<i>suunnitteilla</i>	
	Hanke alkaa	01/2022
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista	
	Esivalmistelu ja johtopäätökset	02-03/2022
	Kuulemistilaisuus	
	Dispositio HE:stä/asetuksesta	
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	04/2022
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	06/2022
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	06/2022
	Luonnos säätämisjärjestyksestä	06/2022
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	07/2022
	HE/asetusluonnoksen kääntäminen ruotsiksi (sekä mahdolliset sopimuskäännökset)	08/2022
	<i>käynnissä</i> HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	07-08/2022
	Lausuntoyhteenveto/tiivistelmä	09/2022
	Laintarkastus	09/2022
	Laintarkastuksen esittämät muutokset tehty	09/2022
	Säädösluonnoksen mahdollinen notifiointi EU-komissiolle	
	Säädösluonnoksen viimeistely (ruotsinnoksen tarkastus, pykälien ja tekstien tekniset tarkastukset, 1 vko lisää)	09/2022

	Osaston johtoryhmän puolto	09/2022
	Virkamiesjohtoryhmä	09/2022
	Ministerin hyväksyntä	09/2022
	Ministerityöryhmä	09/2022
	Raha-asiainvaliokuntakäsittely	10/2022
	Valtioneuvoston yleisistunto	10/2022
	Eduskuntakäsittely alkaa	10/2022
	TP vahvistaa lain	11/2022
<i>päättynyt</i>	Lain/asetuksen voimaantulo	1.1.2023

Kuvaus	
Asiasanat	Ilmasto, päästöt, liikenne, hankinnat
Tavoitteet	Tavoitteena on sisällyttää sote-uudistuksen edellyttämät muutokset lain eriytettyihin vähimmäisvelvoitteisiin. Tarkoituksena on myös tarkastella sitä, olisiko seuraamusmaksu tarkoituksenmukainen sanktio lain velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi.
Nykytilanne tai lähtökohdat (<i>miksi hanke on käynnistetty?</i>)	<p>Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (970/2021) astui voimaan 2.8.2021. Lailla pannaan täytäntöön EU:n puhtaita ajoneuvohankintoja koskevan direktiivin vaatimukset. Lailla pyritään edistämään liikenteen päästövähennyksiä kasvattamalla nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta julkisissa hankinnoissa. Laissa säädetään julkisille hankintayksiköille prosentuaaliset vähimmäisosuudet nolla- ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja kahdelle hankinta-ajanjaksolle.</p> <p>Kuntien hankintoja koskevat vähimmäisosuudet on laissa eriytetty alueellisten eroavaisuuksien huomioimiseksi. Hallituksen esitys koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta (ns. sote-uudistus) hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021. Sote-uudistus edellyttää kuntien eriytettyjen vähimmäisvelvoitteiden uudelleentarkastelua.</p> <p>Lain lausuntokierroksella olleessa luonnoksessa ehdotettiin seuraamusmaksua lain velvoitteiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusmaksun jatkovalmistelun yhteydessä ilmeni kuitenkin säätämisyjärjestyksen kannalta kysymyksiä kaksoisrangaistuksen kiellon näkökulmasta, sillä seuraamusmaksu olisi ollut osittain päällekkäinen hankintalain mahdollistamien seuraamusten kanssa. Asian tarkasteleminen päätettiin aikataulusyistä siirtää omaan hankkeeseen, jossa niitä olisi mahdollisuus arvioida kattavammin.</p>
Vaikutukset ja hyödyt	Lain tavoitteena on vauhdittaa ajoneuvojen

	vähäpäästöistymistä sekä edistää vaihtoehtoisten käyttövoimien osuutta liikenteessä. Lailla edistetään Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisia liikenteen päästövähennystavoitteita. Hallitusohjelman mukaisesti vauhditetaan joukkoliikenteen vähäpäästöisen kaluston käyttöönottoa.
Tiivistelmä (<i>enint. 350 merkkiä</i>)	Sote-uudistus edellyttää ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annettuun lakiin perustuvien kuntien eriytettyjen vähimmäisvelvoitteiden uudelleentarkastelua, sillä sote-tehtävien järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Hankkeessa sote-uudistuksen edellyttämät muutokset on tarkoitus tehdä lakiin. Hankkeessa arvioidaan ensiksi sitä, minkälaisia muutoksia sote-uudistus edellyttää lakiin. Sote-uudistuksen muutoksista ja niiden vaikutuksista alueellisesti eriyettyihin vähimmäisosuuksiin tehdään erillinen asiantuntijaselvitys. Lisäksi hankkeessa arvioidaan sitä, olisiko seuraamusmaksu tarkoituksenmukainen sanktio lain velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi. Seuraamusmaksun määräämisen reunaehdoista on tarkoitus teettää asiantuntijaselvitys.
Tilannekuvaus	

Yhteydet		
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	x
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan		
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)		
Hanke liittyy lainsäädäntöön	Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 970/2021	
Hanke liittyy talousarvioon		

Käsittely	
Kiireellinen	
Budjettilaki	
KUTHANEK- Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunta	x
Lainsäädännön arviointineuvosto	
Oikeuskanslerinviraston tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	<i>(VNK istuntoyksikkö täyttää Hankeikkunassa)</i>
Eduskunnan vastauksen numero	<i>(Ministeriön kirjaamo täyttää Hankeikkunassa)</i>
Säädösnumero	<i>(valmistelija täyttää Hankeikkunassa)</i>

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuuhenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Pinja Oksanen		
Yhteyshenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Pinja Oksanen		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>

Mahdolliset selvitykset (vaikutusarviointi, oikeudellinen analyysi, ym.)	
Sisäinen selvitys (LVM/virasto)	
Ulkoinen selvitys (akateeminen, konsultit, VNTEAS, ym.)	Konsulttiselvitys sote-uudistuksen edellyttämistä muutoksista Akateeminen asiantuntijaselvitys seuraamusmaksusta

Taloustiedot	
Budjetti (€)	
Työmääräarvio (htv)	
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	EU-materiaali: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1161/oj

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	Ilmasto- ja ympäristöyksikkö
Vastuullinen yksikön päällikkö	Päivi Antikainen
Vastuuvirkamies	Pinja Oksanen
Tukivirkamies	Tuuli Ojala
Säädöksen tekninen valmistelija	Hanna Kola

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	

Sidosryhmätoiminta

Asianosaisten kuuleminen	
Muu vuorovaikutus	

Jälkiarviointi	
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	Valtioneuvosto seuraa sääntelyn vaikutuksia alusta lähtien tiiviisti erityisesti harvaan asutumpia alueita ja tarjouskilpailuihin osallistuvia yrityksiä koskevien vaikutusten osalta.
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta	
Raportointi	Komissio edellyttää raportointia direktiivin vaatimusten täyttämiseksi.
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäätöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	
Virkamiesjohtoryhmän puolto	
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	